

Εθνικών & Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών
Ιατρική Σχολή,
«ΑΡΕΤΑΙΕΙΟΝ» Νοσοκομείον
Β' Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική
Διευθυντής: Καθηγητής Ευθύμιος Κ. Δεληγεώργλου
Μονάδα Ενδοκρινολογίας Σακχαρώδη Διαβήτη και Μεταβολισμού
Υπεύθυνος: Καθηγητής Γεώργιος Μαστοράκος

Τμήμα Ενδοκρινολογίας,
Διαβήτη και Μεταβολισμού
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο -
Μαιευτήριο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ»
Συντονίστρια Διευθύντρια: Ευτυχία Γ. Κούκκου

19^η ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Ο Θστίης Ισός και η Ενδοκρiνολογία της Γυναίκας

Επιστημονικό Πρόγραμμα

Σάββατο 2 Ιουνίου 2018

Μαγγίνειο Αμφιθέατρο - Αρεταίειο Νοσοκομείο

Ελεύθερη
Συμμετοχή

Υπό την Αιγίδα

Ελληνική Ενδοκρινολογική Εταιρεία
Πανελλήνια Ένωση Ενδοκρινολόγων

Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Έρευνα στη Γυναικεία Αναπαραγωγή»

(Ιατρική Σχολή Ε.Κ.Π.Α. - Τμήμα Μαιευτικής Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής)

Εισαγωγική Επιστολή

Αγαπητοί φίλοι και συνάδελφοι,

Η Ημερίδα Ενδοκρινολογίας της Γυναίκας διοργανώνεται για 19^η φορά από τη Μονάδα Ενδοκρινολογίας, Σακχαρώδη Διαβήτη και Μεταβολισμού της Β' Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών στο Αρεταίειο Νοσοκομείο και το Τμήμα Ενδοκρινολογίας, Διαβήτη και Μεταβολισμού του Νοσοκομείου – Μαιευτηρίου «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», με τη συμπαράσταση του Διδρυματικού Π.Μ.Σ. «Ερευνα στη Γυναικεία Αναπαραγωγή» Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α. – Τμήματος Μαιευτικής Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

Το θέμα συζήτησης της 19^{ης} Ημερίδας είναι «Ο οστίτης ιστός και η ενδοκρινολογία της γυναίκας». Έγκριτοι Έλληνες επιστήμονες θα αναφερθούν στο μεταβολισμό και τις ορμονικές δράσεις του οστίτη ιστού. Επιπλέον, στο πλαίσιο Στρογγυλών Τραπεζιών, θα παρουσιαστούν διαλέξεις με θέμα τον οστίτη ιστό και την εμπνόπαυση αλλά και την αντιμετώπιση της οστεοπόρωσης σε ειδικές καταστάσεις.

Με αυτά τα δεδομένα, και με γνώμονα τη σπουδαιότητα της θεματολογίας του Επιστημονικού Προγράμματος, έχουμε την πεποίθηση ότι και η Ημερίδα αυτή θα αποδειχθεί εφαλτήριο για μια ενδιαφέρουσα και γόνιμη ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των συναδέλφων Ιατρών.

Ελπίζουμε να σας δούμε όλους εκεί.

Γεώργιος Μαστοράκος

Καθηγητής Ενδοκρινολογίας
Μονάδα Ενδοκρινολογίας
Σακχαρώδη Διαβήτη και Μεταβολισμού
Β' Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική
Ιατρική Σχολή Ε.Κ.Π.Α.
«ΑΡΕΤΑΙΕΙΟΝ» Νοσοκομείον

Ευτυχία Γ. Κούκκου

Συντονίστρια Διευθύντρια
Τμήματος Ενδοκρινολογίας
Σακχαρώδη Διαβήτη και Μεταβολισμού
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο - Μαιευτήριο
«ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ»

Επιστημονικό Πρόγραμμα

08:30 - 09:00

Εγγραφές

09:00

Χαιρετισμός Καθηγητή κ. Ευθυμίου Κ. Δεληγεώργλου

09:00 - 11:00

ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ I: Φυσιολογία

Προεδρείο: Π. Μάκρας, Μ. Παπαγιάννη

- Μεταβολισμός του οστίτη ιστού, **Μ. Γιαβροπούλου**
- Ορμονικές δράσεις στον οστίτη ιστό, **Α. Αναστασιλάκης**
- Μεταβολισμός ασβεστίου και βιταμίνης D και ορμόνες, **Α. Αγγελούση**
- Εφηβεία και κορυφαία οστική μάζα, **Δ. Χρύσης**

11:00 - 11:30

Διάλειμμα

11:30 - 13:30

ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ II: Οστίτης ιστός και Εμμηνόπαυση

Προεδρείο: Γ. Μαστοράκος, Α. Μπαργιώτα

- Μετεμμηνοπαυσιακή οστεπόρωση, **Ε. Λαμπρινουδάκη**
- Οστεοπενία: αντιμετώπιση στην καθημερινή πράξη, **Γ. Τροβάς**
- Διλήμματα κατά τη χορήγηση αντιοστεοπορωτικής αγωγής, **Σ. Τουρνής**
- Εφαρμογή των κατευθυντήριων οδηγιών στην κλινική πράξη, **Κ. Μαυρουδής**

13:30 - 14:30

Διάλειμμα

14:30 - 16:30

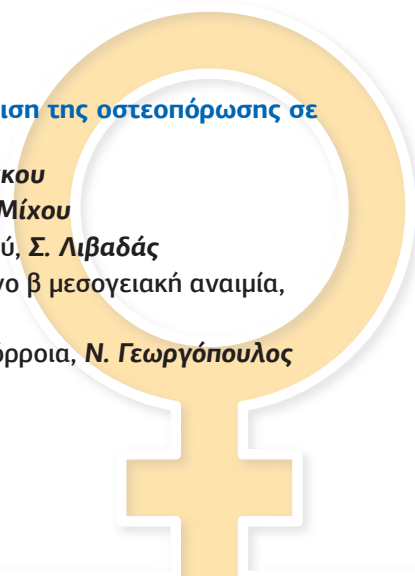
ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ III: Αντιμετώπιση της οστεοπόρωσης σε ειδικές καταστάσεις

Προεδρείο: Σ. Καλανταρίδου, Ε. Κούκκου

- Θεραπεία με κορτικοστεροειδή, **Αικ. Μίχου**
- Οστίτης ιστός και καρκίνος του μαστού, **Σ. Λιβαδάς**
- Θεραπεία οστικής νόσου στην ομόζυγο β μεσογειακή αναιμία, **Δ. Στεφανόπουλος**
- Οστίτης ιστός και υποθαλαμική αμηνόρροια, **Ν. Γεωργόπουλος**

16:30 - 17:00

Συμπεράσματα - Λήξη Ημερίδας

Ευρετήριο Ομιλητών - Προέδρων

Αγγελούση Άννα

Επίκουρη Καθηγήτρια, Ενδοκρινολογικό Τμήμα,
Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «ΑΛΙΚΟ», Αθήνα

Αναστασιλάκης Αθανάσιος

Αρχίατρος, Ενδοκρινολόγος,
Επιμελητής Ενδοκρινολογικού Τμήματος, 424 ΓΣΝΕ,
Θεσσαλονίκη

Γεωργόπουλος Νεοκλής

Καθηγητής Ενδοκρινολογίας - Ενδοκρινολογίας
Αναπαραγωγής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου
Πατρών, Πάτρα

Γαβροπούλου Μαρία

MD, MSc, PhD, Ενδοκρινολόγος,
Επιμελήτρια Α' Ε.Σ.Υ., Τμήμα Ενδοκρινολογίας &
Μεταβολισμού, Α' Παθολογική Κλινική Α.Π.Θ.,
Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης
«ΑΧΕΠΑ», Θεσσαλονίκη

Δεληγεώρογλου Ευθύμιος

Καθηγητής Μαιευτικής - Γυναικολογίας / Παιδικής
& Εφηβικής Γυναικολογίας Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α.,
Ειδικός Παιδογυναικολόγος, Διευθυντής
Β' Μαιευτικής & Γυναικολογικής Κλινικής,
Νοσοκομείο «ΑΡΕΤΑΙΕΙΟ», Αθήνα

Καλανταρίδου Σοφία

Καθηγήτρια Μαιευτικής - Γυναικολογίας &
Στείρωσης Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α.,
Β' Μαιευτική & Γυναικολογική Κλινική Ε.Κ.Π.Α.,
Νοσοκομείο «ΑΡΕΤΑΙΕΙΟ», Αθήνα

Κούκκου Ευτυχία

Ενδοκρινολόγος, Συντονίστρια Διευθύντρια
Τμήματος Ενδοκρινολογίας, Διαβήτη & Μεταβολισμού,
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο - Μαιευτήριο
«ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», Αθήνα

Λαμπρινουδάκη Ειρήνη

Καθηγήτρια Γυναικολογικής Ενδοκρινολογίας,
Β' Μαιευτική - Γυναικολογική Κλινική Ιατρικής Σχολής
Ε.Κ.Π.Α., Νοσοκομείο «ΑΡΕΤΑΙΕΙΟ», Αθήνα

Λιβαδάς Σαράντης

Ενδοκρινολόγος, Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α.,
Νοσοκομείο «METROPOLITAN», Αθήνα

Μάκρας Πολυζώης

Ενδοκρινολόγος, Αναπληρωτής Διευθυντής
Ενδοκρινολογικής Κλινικής,
251 Γενικό Νοσοκομείο Αεροπορίας, Αθήνα

Μαστοράκος Γεώργιος

Καθηγητής Ενδοκρινολογίας,
Μονάδα Ενδοκρινολογίας, Σακχαρώδη Διαβήτη &
Μεταβολισμού Β' Μαιευτικής & Γυναικολογικής
Κλινικής Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α.,
Νοσοκομείο «ΑΡΕΤΑΙΕΙΟ», Αθήνα

Μαυρουδής Κωνσταντίνος

Ενδοκρινολόγος, τ. Διευθυντής Ενδοκρινολογίας και
Μεταβολισμού, Γ.Ν.Α. «ΑΣΚΛΗΠΕΙΟ ΒΟΥΛΑΣ»,
Αθήνα

Μπαργιώτα Αλεξάνδρα

Επίκουρη Καθηγήτρια Παθολογίας - Ενδοκρινολογίας,
Διευθύντρια Κλινικής Ενδοκρινολογίας και
Μεταβολικών Νόσων,
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Λάρισα

Μίκου Αικατερίνη

Ενδοκρινολόγος, Επιμελήτρια Β',
Τμήμα Ενδοκρινολογίας, Διαβήτη & Μεταβολισμού,
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο - Μαιευτήριο
«ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ», Αθήνα

Παπαγιάννη Μαρία

Παιδιάτρος - Παιδοενδοκρινολόγος, Πανεπιστημιακό
Υπότροφος, Παιδοενδοκρινολογική Μονάδα,
Γ' Παιδιατρική Κλινική ΑΠΘ, Γενικό Νοσοκομείο
Θεσσαλονίκης «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ», Θεσσαλονίκη

Στεφανόπουλος Η. Δημήτριος

MD, MSc, Ενδοκρινολόγος - Διαβητολόγος, Αθήνα

Τουρλής Συμεών

Ενδοκρινολόγος, Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής
Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Εργαστήριο Έρευνας
Παθήσεων Μυοσκελετικού Συστήματος,
Τμήμα Ιατρικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α.,
Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «ΚΑΤ», Αθήνα

Τροβάς Γεώργιος

Ενδοκρινολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης
Εργαστηρίου Έρευνας Μυοσκελετικών Παθήσεων
«Θ. ΓΑΡΟΦΑΛΙΔΗΣ», Ιατρική Σχολή Ε.Κ.Π.Α.,
Πρόεδρος Ελληνικού Ιδρύματος Οστεοπόρωσης
(ΕΛΙΟΣ), Αθήνα

Χρύσης Διονύσιος

Καθηγητής Παιδιατρικής - Παιδιατρικής
Ενδοκρινολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου
Πατρών, Πάτρα

Οργάνωση

- Εθνικών & Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Ιατρική Σχολή, «Αρεταίειον» Νοσοκομείον, Β' Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική
Διευθυντής: Καθηγητής Ευθύμιος Κ. Δεληγεώργου
Μονάδα Ενδοκρινολογίας Σακχαρώδη Διαβήτη και Μεταβολισμού
Υπεύθυνος: Καθηγητής Γεώργιος Μαστοράκος
- Τμήμα Ενδοκρινολογίας, Διαβήτη και Μεταβολισμού
Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο - Μαιευτήριο «Έλενα Βενιζέλου»
Συντονίστρια Διευθύντρια: Ευτυχία Γ. Κούκκου

Οργανωτική Επιτροπή

Πρόεδροι: Γ. Μαστοράκος – Ε. Κούκκου

Μέλη: Γ. Βαλσαμάκης
Ε. Κ. Δεληγεώργου
Ι. Ηλίας
Αικ. Λυκερίδου
Μ. Παπαγιάννη
Α. Πόθος

Τόπος Διεξαγωγής

Μαγγίνιο Αμφιθέατρο, Αρεταίειο Νοσοκομείο, Βασ. Σοφίας 76, 115 28 Αθήνα

Ημερομηνία Διεξαγωγής

Σάββατο 2 Ιουνίου 2018

Δωρεάν Συμμετοχή

- Παρακολούθηση ημερίδας
- Συνεδριακό υλικό
- Διάλειμμα καφέ
- Πιστοποιητικό / βεβαίωση παρακολούθησης

Ώρες λειτουργίας γραμματείας και εγγραφές

Η γραμματεία της ημερίδας θα λειτουργεί από τις 08:30 - 17:00

Βεβαίωση παρακολούθησης

Η παράδοση των βεβαιώσεων παρακολούθησης θα πραγματοποιηθεί με τη λήξη του επιστημονικού προγράμματος. Βεβαίωση παρακολούθησης δικαιούνται όλοι οι συμμετέχοντες, με την προϋπόθεση συμπλήρωσης του εντύπου αξιολόγησης, το οποίο θα παραδίδεται από τη γραμματεία της ημερίδας.

Με συνδρομή ύψους είκοσι Ευρώ (€ 20)*, οι Συμμετέχοντες θα έχουν τη δυνατότητα πρόσβασης στις ομιλίες της ημερίδας μέσω της ιστοσελίδας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Έρευνα στη Γυναικεία Αναπαραγωγή»

www.researchreproduction.gr, με χρήση προσωπικών κωδικών.

Οι κωδικοί θα αποσταλούν ηλεκτρονικά σε κάθε συμμετέχοντα, μετά τη λήξη της ημερίδας. Όσοι ενδιαφέρονται παρακαλούνται να συμπληρώσουν την ηλεκτρονική τους διεύθυνση (e-mail) στο σχετικό πεδίο του Δελτίου Εγγραφής κατά την εγγραφή τους στη Γραμματεία της Ημερίδας.

Οι κωδικοί ισχύουν έως τη διεξαγωγή της επόμενης ημερίδας.

*Εξαιρούνται από την κατάθεση του αντιτίμου οι ενεργοί μεταπτυχιακοί και προπτυχιακοί φοιτητές.

Επιστημονικές Πληροφορίες

Γραμματεία παραλαβής παρουσιάσεων

Κατά τη διάρκεια της ημερίδας θα λειτουργεί γραμματεία παραλαβής παρουσιάσεων.

Το αμφιθέατρο είναι εξοπλισμένο για παρουσιάσεις μέσω Η/Υ. Παρακαλούνται οι ομιλητές να παραδίδουν την παρουσίασή τους στη γραμματεία παραλαβής παρουσιάσεων τουλάχιστον 1 ώρα πριν από την προγραμματισμένη ώρα παρουσίασης της ομιλίας.

Διαλέξεις

Λόγω της πυκνότητας του επιστημονικού προγράμματος, παρακαλούνται οι ομιλητές να τηρήσουν αυστηρά το χρόνο ομιλίας τους.

Σημαντική ανακοίνωση για τους ομιλητές

Σύμφωνα με την τροποποίηση της εγκυκλίου του Ε.Ο.Φ., όλοι οι συμμετέχοντες στις επιστημονικές εκδηλώσεις ομιλητές, αντί της έγγραφης δήλωσης, υποχρεούνται στην αρχή της ομιλίας τους και συγκεκριμένα στη 2^η διαφάνεια μετά τον τίτλο της διάλεξης, να αναφέρονται σε οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων.

Ευχαριστίες

Η Οργανωτική Επιτροπή της 19^{ης} Ημερίδας με θέμα:
«Ο οστίτης ιστός και η ενδοκρινολογία της γυναίκας»
ευχαριστεί τις παρακάτω εταιρίες
για τη συμβολή τους στην πραγματοποίησή της

AMGEN

FORSTEO[®]

teriparatide*

advent 01-FOR-2/2018

*ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

Κάθε δόση 80 microliters περιέχει 20 micrograms τεριπαρατίδης.

Μία προγεμισμένη συσκευή τύπου πένας των 2.4 mL περιέχει 600 micrograms τεριπαρατίδης που αντιστοιχούν σε 250 micrograms ανά mL.

Για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στην Περίληψη Χαρακτηριστικών του Προϊόντος. Περαιτέρω πληροφορίες διατίθενται από τον κάτοχο της άδειας κυκλοφορίας κατόπιν αίτησης.

ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ - ΛΙΛΛΥ Α.Ε.Β.Ε.

15ο χλμ. ΕΘΝ. ΟΔΟΥ ΑΘΗΝΩΝ - ΛΑΜΙΑΣ 145 64 ΚΗΦΙΣΙΑ ΤΗΛ.: 210-6294600 FAX: 210-6294610 Τ.Θ. 51288

ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ: ΤΗΛ: 210-6294629, FAX: 210-6294630, e-MAIL: orders@lilly.gr

www.lilly.gr

Προσφέρει ταΓρωσινιακά διαβήδια στα τακτικά της αξιολογήσεις κατόπιν καθήκους ή παραβλέποντας στη δυνατότητα προσαρμογής χαρακτηριστικών του προϊόντος και τα άλλα οφέληαυτήτης.

Βεβαιωθείτε να είναι το φάρμακο και ασφαλή και ασφαλή
ΔΑΞΕΤΕ τις αναφορές επίσημες για **ΔΑΑ** το φάρμακο
 Διαβητολογικός του **ΚΕΤΡΙΑΝ** ΕΛΛΑΣ

Αναζητήστε αυτό το φάρμακο με προσοχή, καθώς μπορεί να το αλλάξει κάποιος
 απρόσδοκα από τους αναφορές επίσημες του **ΚΕΤΡΙΑΝ** ΕΛΛΑΣ. Προσέχετε τακτικά
 4000 για 212047000. Για το φάρμακο του **ΚΕΤΡΙΑΝ** ΕΛΛΑΣ, βεβαιωθείτε
 να μην αγοράζετε το φάρμακο από τον πάροχο ή τον πάροχο, αλλά να
 αγοράζετε από **AMGEN** (από τις πληροφορίες) ή **Π.Ε. ΕΠΕ** - 9970014700.

GRCY-GRC P-162-0517-050402

AMGEN

AMGEN Hellas Ε.Π.Ε.
 Γραβιάς 4, 151 25 Μαρούσι
 Τηλ: 210 3447000, Fax: 210 3447050
 Email: info@amgen.gr, www.amgen.gr

 prolia[®]
 denosumab

ΔΡΑΣΤΕ ΠΡΙΝ ΤΗ ΣΥΝΕΠΕΙΑ